RIGHT OF WAIVER

Hesped

1. Talmud Bavli, Sanhedrin 46b-47a

איבעיא להו: הספידא, יקרא דחיי הוי או יקרא דשכבי הוי? - למאי נפקא מינה? דאמר לא תספדוה להההוא גברא. אי נמי - לאפוקי מיורשין. תא שמע: +בראשית כ״ג+ ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה, ואי אמרת משום יקרא דחיי הוא - משום יקרא דאברהם משהו לה לשרה? שרה גופה ניחא לה, כי היכי דמייקר בה אברהם. ...

תא שמע, רבי נתן אומר: שימן יפה למת שנפרעין ממנו לאחר מיתה. מת שלא נספד ולא נקבר, או שחיה גוררתו או שהיו גשמים מזלפין על מטתו - זהו שימן יפה למת, שמע מינה: יקרא דשכבי הוא, שמע מינה.

2. Rashi, ad loc.

מי נמי לאפוקי מיורשין - על כרחן שכר הספדנין, מי יקרא דשכבי כי אמר לא תספדוהו נייתינן ליה, ומי לא אמר ואמרי יורשין: לא ניחא לן - כפינן להו, ומי יקרא דמיי הוא - לדידיה לא נייתינן, ליורשין נייתינן?

משהו לה לשרה - עד שבא אברהם מביא עקידת יצחק, דמלכתיב ויבא אברהם - מכלל דההיא שעתא לא הוה התם.

...

שימן יפה למת - כשנפרעין ממנו בעולם הזה לאחר מיתה, דיש לו כפרה בכך.

שמע מינה יקרא דשכבי הוא - דמי לאו יקרא דשכבי אמאי מיכפר בגזיוניה.

Halacha

3. Rambam, Avel 12:1

ההספד כבוד המת הוא, לפיכך כופין את היורשין ליתן שכר מקוננים והמקוננות וסופדין אותו, ואם צוה שלא יספדוהו אין סופדין אותו, אבל אם צוה שלא יקבר אין שומעין לו, שהקבורה א מצוה שנאמר כי קבור תקברנו.

4. Shulchan Aruch, YD 344:9-10

יורשים שאינם רוצים לפרוע שכר הספדן, מוציאים מהם בעל כרחם.

מי שצוה שלא יספדוהו שומעין לו. (אבל אם צוה שלא לנהוג עליו ז׳ וגזירת שלשים, אין שומעין לו) (מהרי״ו סימן ד׳ /י״ז/).

Historical Applications

5. Responsa Teshuva MeAhava, I:174

והנה שמעתי מידידי הרב המאוה"ג החריף המפורסם מוהר"ל פישלס נ"י שראה בין כתבי קודש מאביו מ"ו הגאון מוהר"מ פישלס זצלה"ה שכתב ששמע ממורינו הרב הגאון נ"ע כשהספיד על הגאון רשכב"ג בעל פני יהושע אב"ד ור"מ בק"ק פפד"מ אמר בזה הלשון אף שרבינו הגדול בעל פני יהושע צוה שלא להספיד אין שומעין בזה למי שהוא רשכב"ג מדאז"ל סנהדרין דף ס"ח ע"א דר"ע הי' מכה בבשרו על ר"א הגדול עד שדמו שותת לתרץ /לארץ/ ופתח עליו בשורה אבי אבי רכב ישראל ופרשיו הרבה מעות יש לי ואין לי שלחני להרצותן ופירש"י הרבה שאלות יש לי ואין לי למי לשאול וכ' תוס' הי' מכה בבשרו ומשום שרט לנפש ליכא דמשום תורה קא עביד כדאמר הרבה מעות כו' עכ"ל הרי דמשום ל"ת דשרט לנפש ליכא במקום דליכא שלחני להרצותן מכ"ש דליכא בזה מצוה לקיים דברי המת

Shiva

6. Responsa, Mahari Veil 17

שו"ת מהר"י ווייל סימן יז [1]

ועל האשה שצותה לבנותיה שלא לישא הסרבל על ראשם. הדעת מכרעת שהבנות יקיימו מה שציותה, מידי דהוה אמי שצוה: אל תספדוני מנכסי, דשומעים לו, כיון דהספדא יקרא דשכיבא הוא כדאמרינן פרק נגמר הדין. וה"נ לאחר ל' עד י"ב חדש לא הוי אלא משום יקרא של האם, והאם שמחלה על כבודה כבודה מחול כדאמרינן פ"ק דקידושין. אבל תוך ל' כיון דאשאר מתים נמי מתאבלים עליה' ואסמכינא אקרא ויעש לאביו אבל וגו' כדאיתא בירושלמי ומייתי לה בהלכות שמחות במרדכי, לא נתברר לי אי הוי יקרא דחיי ואינו יכול למחול, או יקרא דשכבא הוא ויכול למחול, דהא ודאי דאאבילות גופיה אינו יכול למחול, דאם כן בטלי להו דיני אבילות.

7. Notes of Rabbi Akiva Eiger, YD 344:10

סעיף י' בהג"ה אבל אם צוה שלא לנהוג. מקור דין זה במהרי"ו (סי' ז' [י"ז]) והעתיקו בד"מ שכתב וז"ל אבל תוך ל' כיון דאשאר מתים נמי מתאבלים עליהם ואסמכינהו אקרא לא נתברר לי אי יקרא דחיי או יקרא דשכבי דהא ודאי אבילות גופיה אינה יכולה למחול דא"כ בטלת כל דיני אבילות עכ"ל **הנה בודאי** עיקר טעמא דידיה לאו מכח סיומא דידיה דא"כ בטלת כל דיני אבילות דמה בכך אם יבוטל בכה"ג היכא דצוה שלא להתאבל וכמו אבילות י"ב חודש דמודה הרי"ו דשומעין לצוואתו **אלא ודאי** עיקר טעמא דידיה מחמת ספיקתו אם אבילות הוא יקרא דחיי או דשכבי **ובהיות שכן תמה אני** דהא דבר זה מחלוקת רבותינו הוא דבדין מאבד עצמו לדעת דאיתא בברייתא דאבל רבתא (רפ"ב) דכל שהוא כבוד לחיים מתעסקין בו וכל שאינו כבוד לחיים אין מתעסקין בו ובזה דעת הרמב"ם (פ"א מהל' אבילות) דאין מתאבלין עליו וע' בכ"מ שם דס"ל להרמב"ם דאבילות כבוד המתים הוא [ומשמעות הרמב"ם דאף אבילות יום א' דהוא דאורייתא לדעת הרמב"ם ג"כ אמרינן טעמא דקרא משום כבוד המתים וצ"ע] אך דעת הרמב"ן בת"א דמתאבלין עליו דכבוד החיים הוא הרי דהוא ספיקא דרבוותא **וכיון שכן** למה דפסקינן בפשיטות (רס"י שמ"ה) כדעת הרמב"ם דהמאבד עצמו לדעת אין מתאבלין עליו הרי דק"ל בפשיטות דאבילות הוי כבוד המתים או דקי"ל מספיקא להקל באבילות עכ"פ נפסוק דמצוה שלא להתאבל מהני ולא הו"ל להרמ"א להעתיק דברי הרי"ו לדינא וראיתי בת' הראנ"ח (סי' נ') שכתב לענין אחר בפשיטות ג"כ דהאבילות ז' ול' הוי כבוד לחיים ולא הרגיש דהוא מחלוקת הרמב"ם והרמב"ן הנ"ל וצ"ע לדינא וע' בת' שבות יעקב (ח"ב סי' ק"ב):

Burial

כב וְכִי-יִהְיֶה בְּאִישׁ, חֵטְא מִשְׁפַּט-מָוֶת--
וְהוּמָת: וְתָלִיתָ אֹתוֹ, עַל-עֵץ.

22 And if a man have committed a sin worthy of death, and he be put to death, and thou hang him on a tree;

כג לֹא-תָלִין נִבְלָתוֹ עַל-הָעֵץ, כִּי-קָבוֹר
תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא--כִּי-קְלֻלַת אלקים,
תָּלוּי; וְלֹא תְטַמֵּא, אֶת-אַדְמָתְךָ, אֲשֶׁר
ה' אלקיך, נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה. {ס}

23 his body shall not remain all night upon the tree, but thou shalt surely bury him the same day; for he that is hanged is a reproach unto God; that thou defile not thy land which the LORD thy God giveth thee for an inheritance. {**S**}

[1] Mahari (Rabbi Jacob ben Judah) Weil lived in Germany, and died before 1456. He was a student of Rabbi Jacob Moellin (Maharil). His responsa were used by later halachists, and his treatise on slaughtering and post-slaughtering examination became a standard text for ritual slaughterers (shochatim).

8. Talmud Bavli, Sanhedrin 46b

איבעיא להו: קבורה משום בזיונא הוא, או משום כפרה הוא? - למאי נפקא מינה? - דאמר: לא בעינא דליקברוה להוא גברא. אי אמרת משום בזיונא הוא - לא כל כמיניה. ואי אמרת משום כפרה הוא - הא אמר לא בעינא כפרה, מאי? - תא שמע: מדאיקבור צדיקי ואי אמרת משום כפרה - צדיקי לכפרה צריכי? - אין, דכתיב +קהלת ז'+ אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. תא שמע וספדו לו כל ישראל וקברו אתו, ואי אמרת כי היכי דתיהוי ליה כפרה - הנך נמי ליקברו, כי היכי דתיהוי להו כפרה! - האי דצדיק הוא - תיהוי ליה כפרה, הנך - לא ליהוי להו כפרה. תא שמע: לא יספדו ולא יקברו! - דלא תיהוי להו כפרה.

9. Rashi, ad loc.

משום בזיונא הוא - שלא ימצאו לעין כל שירמוהו מת ונרקב ונבקע.

או - כי היכי דתיהוי ליה כפרה בהטמנה זו, שמורידים ומשפילין אותו בתחתיות.

לא כל כמיניה - דבזיון הוא לקרובין.

הא אמר לא בעינא כפרה - ומי נמי קבריה ליה לא מכפר.

לא יקברו - ומי משום כפרה יקברו ויתכפר להם, ומצני לא ניחא להקדוש ברוך הוא דתיהוי להו כפרה, לפי שאף על פתח קברם לא היו חוזרין.

10. Tur, YD 344

ואומר אל תקברוהו אין שומעין לו דבזיונא דכולהו חיי הוא ולא משום משפחתו לחוד:

OPTION 1: In Safek Lehachmir

11. Kedef Mishna, Avel 12:1

ומה שכתב אבל אם צוה שלא יקבר אין שומעין לו. גם זה שם בעיא ולא איפשיטא וכתב הרמב"ן הילכך קוברין אותו דספק איסורא הוא אפילו בעו יורשים נמי דלא ליקברוה מוציאים מהם בע"כ ואפילו במת בעלמא דלית ליה קוברים ואמר אל תקברוני אין שומעין לו דבזיונא דכולהו חיי קא אמרינן ולא משום בני משפחה בלחוד וכ"כ רבינו בפי"א מהלכות זכייה שאסור להניחו בלא קבורה:

OPTION 2: The Gemara answered it already

12. Yad Rama, Sanhedrin 46b

אסיקנא הספידא יקרא דשכבא הוא. ושמעינן מינה דקבורה משום בזיונא דמיתנא הוא מדקתני לא נקבר דכיון דמיבזי הויא ליה כפרה דאי אמרת קבורה משום כפרה היא דתהוי ליה כפרה בקבורה היכי קתני סימן יפה למת שלא יקבר כלום סימן יפה הוא דלא הויא ליה כפרה. וההיא דמשמע לעיל דמאן דסבירא ליה דמשום בזיונא הוא כי אמר לא תקברוה לא צייתינן ליה משום בזיונא דחיי לעולם משום בזיונא דמיתנא הוא וכל מילתא דאית בה בזיון למת כ"ש דאית בה בזיונא לחיי דחזו ליה וגמרא שבקא להא דרבי נתן לסוף הני תרי בעיי כי היכי דליפשיטנהו לתרווייהו מיניה:

13. Shulchan Aruch, YD 348(Sameiach):2-3

האומר: אל תקברוהו מנכסיו, אין שומעין לו, אלא מוציאין מיורשיו כל צרכי קבורתו בעל כרחו, וכן כל מה שרגילין לעשות לבני משפחתו, ואפילו האבן שנותנין על הקבר; והוא שירשו ממון מאביהם.

אפילו מי שאין לו ממון שצוה ואמר: אל תקברוהו, אין שומעין לו.

Applications: Autopsy with Patient or Family Consent

14. Noda Biyehuda, YD 110

תשובה לכבוד אהובי מחותני ידידי וחביבי הרב המופלא ומופלג בתורה כבוד מו"ה ליב פישלס נר"ו:

ע"ד קונטריסו אשר שלח אלי אשר העריך מערכה בנדון השאלה שבאה עליו מק"ק לונדון במעשה שאירע שם באחד שחלה בחולי האבן בכיסו והרופאים חתכו כדרכם בעסק רפואה במכה כזו ולא עלתה לו תרופה ומת ונשאלו שם חכמי העיר אם מותר לחתוך בגוף המת במקום הזה כדי לראות במופת שורש המכה הזאת כדי להתלמד מזה בהנהגת הרופאים מכאן ולהבא אם יקרה מקרה כזה שידעו איך יתנהגו בענין החיתוך הצריך לרפואה ושלא להרבות בחיתוך כדי למעט בסכנת החיתוך אם יש בזה איסור משום דאית ביה ניוול ובזיון להמת הזה או אם מותר משום דאתי מיניה הצלת נפשות להבא להיות מיזהר זהיר במלאכה זו על תכליתה.

...

ואמנם כ"ז ביש ספק סכנת נפשות לפנינו כגון חולה או נפילת גל, וכן במס' חולין שם גבי רוצח הפיקוח נפש לפנינו וכן אפילו לענין ממון שם במס' ב"ב ההיזק לפנינו אבל בנדון דידן אין כאן שום חולה הצריך לזה רק שרוצים ללמוד חכמה זו אולי יזדמן חולה שיהיה צריך לזה ודאי דלא דחינן משום חששא קלה זו שום איסור תורה או אפילו איסור דרבנן שאם אתה קורא לחששא זו ספק נפשות א"כ יהיה כל מלאכת הרפואות שחיקת ובישול סמנים והכנת כלי איזמל להקזה מותר בשבת שמא יזדמן היום או בלילה חולה שיהיה צורך לזה ולחלק בין חששא לזמן קרוב לחששא לזמן רחוק קשה לחלק. וחלילה להתיר דבר זה ואפילו רופאי האומות אינן עושים נסיון בחכמת הניתוח ע"י שום מת כי אם בהרוגים ע"פ משפט או במי שהסכים בעצמו בחייו לכך ואם אנו ח"ו מקילים בדבר זה א"כ ינתחו כל המתים כדי ללמוד סידור אברים הפנימים ומהותן כדי שידעו לעשות רפואות להחיים.2 ולכן האריכות בזה הוא ללא צורך ואין בזה שום צד להתיר. ולדעתי שגגה יצאה מלפני כבוד מעלתו שמיהר להשיב להקל.3 ואני הנלע"ד כתבתי. דברי הד"ש.

3 Main Proofs Brought:

15. Talmud Bavli, Baba Basra 154a-b

איתיביה רבי יוחנן לרבי שמעון בן לקיש: מעשה בבני ברק באחד שמכר בנכסי אביו ומת, ובאו בני משפחה וערערו לומר קטן היה בשעת מיתה, ובאו ושאלו את רבי עקיבא: מהו לבודקו? אמר להם: אי אתם רשאים לנוולו; ועוד, סימנין עשויין להשתנות לאחר מיתה; בשלמא לדידי דאמינא: ראיה בעדים, כיון דאמר ללקוחות אייתו עדים ולא אשכחו, היינו דקא אתו ואמרו ליה: מהו לבודקו; אלא לדידך דאמרת: ראיה בקיום השטר, למה להו לבודקו? לקיימו שטרייהו ולוקמו בנכסי! מי סברת: נכסי בחזקת בני משפחה קיימי, וקא אתו לקוחות ומערערי? נכסי בחזקת לקוחות קיימי, וקא אתו בני משפחה וקא מערערי. הכי נמי מסתברא, מדקאמר להו: אי אתם רשאים לנוולו, ואישתיקו; אי אמרת בשלמא בני משפחה קא מערערי, משום הכי אישתיקו, אלא אי אמרת לקוחות קא מערערי, אמאי שתקי? לימרו ליה: אנן זוזי יהבינן ליה, לינוול ולינוול! אי משום הא לא איריא, הכי קאמר להו: חדא, דאי אתם רשאים לנוולו; ועוד, וכי תימרו זוזי שקל, לינוול ולינוול, סימנים עשויין להשתנות לאחר מיתה.

16. Talmud Bavli, Chullin 11b

הכל שוחטין פרק ראשון חולין יא:

(דף יח.): ושחטו ושרף. מע"פ שים פסוק למד מכאן כימתיס מכל מקום משמע ושרף את הפרה כמו שהיתה בשעת שחיטה מלמד כתיב ושרף לותה: בגון שהיו אביו ואמו חבושים בבית האסורין. ועוד הוה מצי למילמי דלילמא מקום למזלין בתר מזקס להעמד הכא מזקת לדקת: וכי תימא דבדקינן ליה. מקשינן לילף מרועה גופיה למזלין בתר רובא דלילמא הרועה הוה טרפה וטרפה שהרג את הנפש שהוכר העובר: טרפה הוה. שהרוג ואין זה יכול ליהרג לנפרא קטילא קטיל: וכי תימא משום איבוד נשמה דחאי. רוצה לומר משום דנעיין ושפטו העדה והצילו העדה (ממדבר לה): נינווליה. להמי נהרג ואי לא מצתכת טרפה יהרג רוצה זה: ולמאי ליחוש במקום סייף. שהרגו הא נקב היה תחלה וטרפה הוא ונפרא קטילא קטיל: וכי תימא דבדקינן ליה. כלומר דכשנהרג על ידי עדותן ואח"כ הוזמו מיתמעי קרא ונבדקיה קודם שנהרגו: והתניא הכי אין אפוטרופום לעריות רב כהנא אמר אתיא מהורג את הנפש דאמר רחמנא קטליה וליחוש דלמא טרפה הוה אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא וכי תימא דבדקינן ליה הא קא מינוול וכי תימא משום איבוד נשמה דהאי נינווליה וניחוש שמא במקום סייף נקב הוה רבינא אמר אתיא מעדים זוממין דאמר רחמנא ועשיתם לו כאשר זמם וגו' וליחוש דלמא הך דאסהידו ביה טרפה הוה אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא וכי תימא דבדקינן ליה והתניא ברבי

17. Talmud Bavli, Erchin 7a-b

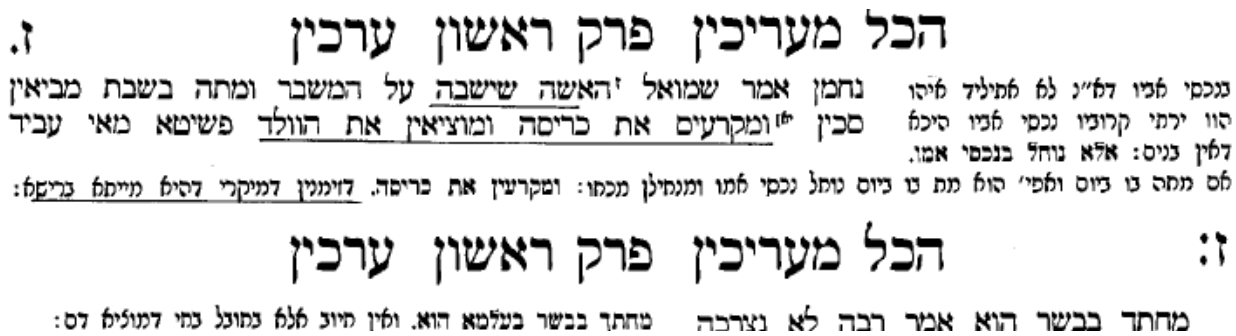

הכל מעריכין פרק ראשון ערכין ז.

מכאי אמי דא"נ לא אתיליד מיהו הוו ילתי קרובין נכסי אמי היכא דלית נניס: אלא נוחל בנכסי אמו. אם אתה בן בית ואפי' הוא אח בן בית נוחל נכסי אמו ומגאילין מכאן: ומקרעין את בריסה. לזימנין דמיקרי להיא מייתא בריסא:

נחמן אמר שמואל האשה שישבה על המשבר ומתה בשבת מביאין סכין ומקרעים את בריסה ומוציאין את הוולד פשיטא מאי עביד

הכל מעריכין פרק ראשון ערכין ז:

מחתך בבשר הוא אמר רבה לא נצרכה טחתך בבשר בעלמא הוא. ואין מיוב אלא אמוכל אמי למוליא לס:

18. Mishpetei Uziel YD I:28

אולם באמת להלכה כבר כתבנו ללמוד מסוגיות התלמוד הנ"ל שכל עיקרו של איסור נוול לא נאמר אלא דוקא במקום שהוא מכוון לבזיון או שסתמו הוא נוול ובזיון ואין בו שום תועלת לאחרים אבל כל דבר הנעשה לתועלת הרבים ומכ"ש במקום שיש בו צד פקו"נ לא נאסר מעיקרו. והנה בנין אב לכל אסור נוול הוא ממ"ש לא תלין נבלתו על העץ ובגמ' אמרו כי אמר לא תלין נבלתו על העץ דומיא דתלוי דאית ביה בזיון אבל הכא כיון דלית ביה בזיון לא. וכן אמרו שם כל העושה לכבודו של חי אין בו בזיון. ועוד יותר מזה מצאנו דאפילו בזיון גמור מותר לנהוג במת במקום שזה נעשה למוסר וכפרה וכמו שחזקיהו גרר עצמות אביו על מטה של חבלים, ופרש"י שם וביזהו לעיני כל, כדי שיתיסרו אחרים, ואפילו לצד שנאמר שהספד וקבורה הוא משום יקרא דחיי ניחא להו דמיחלי יקרייהו לגביה (עיין סנהדרין מ"ז א) ומכל זה נלמד דכל שאין הנוול מכוון לבזיון אין בו שום אסור, מכל שכן במקום שהנוול נעשה לצורך החיים לפקוח נפשות ודאי דחיי הצבור והיחיד עדיף מכבוד החיים. ומדינא מותר לנתח ואין זה נקרא נוול ולא אסור הנאה.

In Brachos

19. Talmud Bavli, Taanis 31a

יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה. ואמר רב מתנה: אותו יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב והמטיב, הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שנתנו לקבורה.

20. Talmud Bavli, Brachos 59b

[תניא]+: בנה בית חדש וקנה כלים חדשים אומר ברוך שהחיינו והגיענו לזמן הזה, שלו ושל אחרים - אומר הטוב והמטיב

Interesting Additional Shayla

21. Chashukei Chemed, Sanhedrin 47a

השלטונות לא מרשים להוציא את המת לקבורה, אלא במטוס פרטי

שאלה. מעשה ביהודי שנסע עם אחיו מארץ ישראל לארצות הברית, בדרך עשו חניה באחת ממדינות אירופה, וקיבל דום לב ומת שם בשדה התעופה, השלטונות במדינה הזאת לא מרשים להטיס מת במטוס, ומתירים להוציאו רק במטוס פרטי, או שיקחוהו לבית החולים ויחנטו את המת, [שזה כרוך בהוצאת כמה איברים פנימים] ועתה שואלים הבנים, האם הם מחויבים ללוות כסף ולהכנס לחובות גדולים כדי לשכור את המטוס? ואם הבנים אינם יכולים להשיג את הכסף, האם כל ישראל חייבים בזה?

תשובה. בשו"ת מהר"ם מינץ (סימן נגכח) נשאל על אדם שנפטר והשאיר בעירו, אלמנה, שתי בנות נשואות, אח, ונכד, ויש לו בן הגר רחוק מעירו, וצריכים להוליכו מעירו לקברו בעיר אחרת, מי חייב בהוצאות ההולכה והקבורה. וכתב שאם הבן היה בעירו ודאי עליו מוטל כל הוצאות הקבורה, שעל כל השבעה קרובים שהכהן מטמא להם, מוטלת הקבורה, והקרוב קרוב קודם, אך הבנות אם הם נשואות, שאין להם כסף אינן חייבות, ובעליהן גם אינם חייבים, שלא מצינו שחתנים חייבים בקבורת חמיהם, גם האלמנה אינה חייבת בקבורתו, לפי מה שפסק מהר"ם שהאשה אינה חייבת בקבורת בעלה, וגם הנכד אינו חייב כיון שאינו משבעה קרובים. ולכן כל הוצאות הקבורה מוטלת על הבן, שהוא הקרוב ביותר.

כל זה בנוגע להוצאות הקבורה, אך בהוצאות ההולכה ממקום למקום, החיוב מוטל על מי שיש יותר בושה וזילותא, כשהמת מוטל לפניו, שאף שהקבורה היא יקרא דשכבי כמבואר בסנהדרין דף מז ע"א, מ"מ הוצאות ההליכה לקבורה היא יקרא דחיי כיון שמוטל לפניהם, וכל מי שיש לו זילותא טפי מאחר, נכון להוציא יותר מאחרים, ולכן האלמנה והחתנים ישלמו את ההוצאות ההולכהכט, ואינם חייבים בהוצאות הקבורה, ואת הקבורה ישלם הבן, ואם הבן איננו, כל הציבור שווים בו, כיון שיש לו בן.
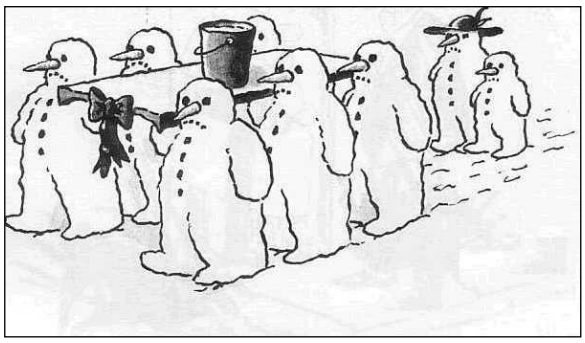
לאור זאת לפי המבואר בדברי המהר"ם מינץ, שרק בקבורה חייבים הבנים, אבל בהוצאות הנסיעה ממקום למקום חייב מי שנמצא לידו, כיון שהמת מוטל לפניו, והזילותא אצלו גדולה יותר משל אחרים. בענייננו חייב האח בהוצאות ההטסה, והבנים אינם חייבים אלא בהוצאות הקבורה, אך אם אין כסף לאח, מסתבר שהבנים קודמים לשאר בני אדם להשתתף בהוצאות.